

WYŚLANO DNIA

20. 02. 2020

Kielce, dnia 20.02.2020 r.

WI.54.7.2020

l.dz. 57P... podpis *[signature]*

Pani Agnieszka Grudniewska
Prezes Stowarzyszenia Oświatowego
„Nowa Szkoła”
w Stawie Kunowskim

Szanowna Pani Prezes, wnioskiem z dnia 30.01.2020 roku, doręczonym na adres Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dacie 30.01.2020 roku, zwróciła się Pani o udzielenie odpowiedzi na pytania:

- 1) Czy oddanie budynku gminnego na cele edukacyjne na podstawie odpłatnej umowy dzierżawy, jest zgodne z art. 6 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, przewidującym, że szkoły oraz organy prowadzące te podmioty, zwolnione są z opłat z tytułu użytkowania nieruchomości stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego, zajętych na działalność oświatową?
- 2) Czy uiszczanie czynszu dzierżawy za budynek gminny, w którym prowadzona jest szkoła publiczna, mieści się w ramach zadań nałożonych na organ prowadzący przez art. 10 ustawy Prawo oświatowe?
- 3) Czy przeznaczenie części dotacji oświatowej na cele związane z zapłatą czynszu dzierżawy za budynek gminny oddany na cele edukacyjne, jest zgodne z treścią art. 35 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, który to przepis wyczerpująco wymienia dopuszczalne cele na jakie może być wydatkowana dotacja?
- 4) Czy uiszczanie czynszu dzierżawy za budynek gminny, w którym prowadzona jest szkoła, mieści się w ramach wydatków bieżących organu prowadzącego szkołę, o którym stanowi art. 35 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 35 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w związku z art. 236 ust. 2 ustawy o finansach publicznych?

Z opisu stanu faktycznego zawartego we wniosku o udzielenie wyjaśnienia wynika, że Stowarzyszenie od 2002 roku jest organem prowadzącym Publiczną Szkołę Podstawową. Szkoła należy do sieci szkół publicznych w Gminie Brody. Od 2002 roku Szkoła prowadzona jest na zabudowanej nieruchomości gminnej na podstawie umowy użyczenia zawartej z Gminą Brody. Aktualnie Gmina wypowiedziała umowę użyczenia i zaproponowała zawarcie umowy dzierżawy z czynszem w wysokości 29.336,81 zł. Umowa ma obowiązywać od sierpnia 2020 roku. Czynsz stanowiłby 1/3 otrzymywanej kwoty dotacji oświatowej.

Odpowiadając na to pytanie, wskazać należy na następujące okoliczności.

Ad 1. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 17) – dalej u.f.z.o., placówki wychowania przedszkolnego,

szkoły, placówki, placówki doskonalenia nauczycieli i kolegia pracowników służb społecznych oraz organy prowadzące te podmioty są zwolnione z opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, zajętych na działalność oświatową.

Zwolnienie wynikające z powołanego wyżej przepisu dotyczy wyłącznie opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości. Nie dotyczy natomiast stosunków zobowiązaniowych jakimi są umowy najmu i dzierżawy. Zakres przedmiotowego zwolnienia należy traktować literalnie, nie zaś rozszerzająco, dlatego Gmina nie może zastosować zwolnienia wobec Stowarzyszenia z czynszu dzierżawnego na podstawie powołanego wyżej przepisu.

Ad 2. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.) organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Powyższy przepis zobowiązuje organ prowadzący do zapewnienia szkole lub placówce warunków działalności, w tym warunków lokalowych w celu prowadzenia przez szkołę działalności statutowej. Na cele wymienione w przepisie organy prowadzące są zobowiązane zapewnić odpowiednie środki finansowe.

Ad 3 i Ad 4. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. b) ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, dotacje, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32, są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań placówek wychowania przedszkolnego, szkół lub placówek w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na pokrycie wydatków bieżących placówki wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki, obejmujących każdy wydatek poniesiony na cele działalności placówki wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, w tym na sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy - Prawo oświatowe, oraz zadania, o którym mowa w art. 83 ust. 6 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2019 r. poz. 341, 622, 1287 i 2020).

Jak wynika z art. 35 ust. 2 ustawy, przez wydatki bieżące, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należy rozumieć wydatki bieżące, o których mowa w art. 236 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Powołany przepis art. 236 ust. 2 ustawy o finansach publicznych stanowi, że przez wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.

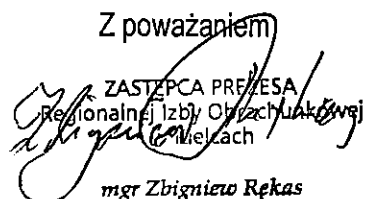
Wydatki związane z zapłatą czynszu dzierżawnego za budynek gminny, w którym prowadzona jest szkoła, mieszczą się w ramach zapewnienia przez organ prowadzący szkołę warunków działania szkoły. Zapłata czynszu dzierżawnego stanowi wydatek bieżący szkoły. Z dotacji przekazanej szkole mogą być rozliczane wydatki na dzierżawę nieruchomości, najem lokalu, media oraz inne opłaty związane z eksploatacją i użytkowaniem danego obiektu. Zatem opłata za dzierżawę budynku jest wydatkiem kwalifikującym się do dofinansowania z dotacji, z uwagi na konieczność zapewnienia warunków działania szkoły.

Nadto wyjaśniam, że przekazanie nieruchomości szkolnych na rzecz stowarzyszenia odbywa się na ogólnych zasadach wynikających z art. 13 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 65), zgodnie z którymi nieruchomości mogą być przedmiotem obrotu. W szczególności nieruchomości mogą być przedmiotem m.in. oddania w najem lub dzierżawę oraz użyczenie. Umowa dzierżawy jest więc jedną z form gospodarowania nieruchomościami (odpłatną). Nieruchomości szkolne mogą podlegać również użyczeniu (nieodpłatnie). Jednakże zasady nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gminnych oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony są regulowane przez uchwały rady gminy, stosownie do wymogu wynikającego z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.). W szczególności taka uchwała może zawierać zasady wyboru dzierżawcy (np. w drodze przetargu). Natomiast użyczenie nieruchomości będącej własnością gminy nie podlega regulacji w odrębnej uchwale, dlatego możliwość zawarcia takiej nieodpłatnej umowy zależy jedynie od stanowiska wójta, jako organu wykonawczego gminy. Zatem stowarzyszenie będące organem prowadzącym szkołę nie może skutecznie żądać od wójta zawarcia umowy użyczenia nieruchomości szkolnej. Zawarcie takiej umowy wymaga zgody wójta.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że wójt jako organ wykonawczy gminy stosownie do art. 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami, jest zobowiązany do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki. Wójt nie może w sposób dowolny stosować nieodpłatnego obrotu nieruchomościami stanowiącymi jej własność. Użyczenie takich nieruchomości nie może stać w sprzeczności z zasadami prawidłowej gospodarki, zgodnie z którymi zarządzanie, korzystanie i rozporządzanie nieruchomościami gminnymi powinno być racjonalne i efektywne z punktu widzenia gminy jako właściciela oraz z punktu widzenia interesu społecznego. Jednakże zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.), zadaniem własnym gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej. Szczegółowe zadania w tym zakresie wynikają przede wszystkim z ustawy Prawo oświatowe. Gmina podejmując decyzję o ewentualnym odpłatnym wydzierżawieniu nieruchomości gminnej na rzecz w/w szkoły winna mieć na względzie możliwość realizacji obowiązku szkolnego na równych zasadach przez wszystkich uczniów, w tym uczęszczających do tej szkoły.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

ZASTĘPCA PREZYDENTA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
mgr Zbigniew Rękas